

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 3122

гр. София, 21.09.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 10-ТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и първи септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: И. Д. Й.Н.

като разглежда докладваното от И. Д. Й. Н. Частно наказателно дело № 20231110211493 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.243, ал. 5 от НПК.

С Постановление от 16.02.2023г. (изведено в деловодството на С. на 23.02.2023г.) прокурор от Софийска районна прокуратура на основание чл.199 и чл.243, ал.1, т.1, вр. чл.24, ал.1, т.1 от НПК е прекратил наказателното производство по досъдебно производство № 867/2022г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр.пр. № 6692/2022г. по описа на С., водено за престъпление по чл.194 от НК, в хода на което е било разследвано и престъпление по чл.314 от НК.

Това Постановление на С. е обжалвано от Й. П. Мехалнишки чрез адв. С. с твърдения за неправилност, необоснованост и незаконосъобразност на прокурорския акт. Развиват се съображения за съставомерност по чл.314 от НК във връзка с декларацията от Павел Асенов Огнянов, който не бил роднина на починалата Людмила Махалнишка.

Жалбата на Й. П. М. е подадена директно в СРС и е била входирана под № 229295 от 14.08.2023г. С Разпореждане на Председателя на СРС – НО от 15.08.2023г. жалбата е изпратена на С. за свързване с преписката. С писмо с вх. № 234702 от 21.08.2023г. от С. изпращат в СРС жалбата на Й. П. М. и материалите по досъдебно производство № 867/2022г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр. пр. № 6692/2023г. по описа на С.. По повод на тази жалба на 22.08.2023г. е образувано настоящото НЧД № 11493/2023г. по описа на СРС,

НО, 10 състав.

След запознаване с материалите по делото, съдът достигна до следните фактически и правни изводи :

Досъдебно производство № 230 ЗМК – 867/2022г. по описа на 06 РУ-СДВР, пр. пр. № 6692/2022г. по описа на С. е образувано за това, че за времето от 24.12.2021г. до 24.01.2022г. в гр. София, бул. „Гоце Делчев“ № 31, бл.76, ап.18, са отнети чужди движими вещи от владението на наследниците на Людмила Михалнишка, без тяхно съгласие и с намерение противозаконно да бъдат присвоени – престъпление по чл.194, ал.1 от НК.

По това досъдебно производство са разпитани като свидетели лицата П. А. О. (лист 70 от ДП), Й. П. М. (лист 71 от ДП), В. А. Д. – М. (лист 72 от ДП), С. Р. А. (лист 74 от ДП), Р. М. К. (лист 75 от ДП), А.А. Х. (лист 76 от ДП), Р. Х. Я. (лист 88-89 от ДП) и са събрани следните писмени доказателства : справка от Агенция по вписванията, Нотариален акт за покупко – продажба на недвижим имот срещу задължение за плащане на пожизнени месечни плащания и със запазване правото на ползване от 20.12.2007г., Препис – извлечение от акт за смърт на Л. Г. М., Удостоверение за наследници на Л. Г. М., Разрешение за кремация № 186/25.12.2021г., декларация за кремиране, удостоверение за извършена кремация № 5234121, декларация от П. А. О.до Кремация – гр. Пловдив и касова бележка за кремация.

Съгласно тези доказателства съдът приема за установено, че Л. Г. М. е била във влошени отношения с роднините си в следствие на съдебни спорове за имоти и с години не е поддържала връзка с тях. Тя нямала деца и съпруг. Живеела в гр. София, бул. „Г. Д.“ № 31, бл.76, ет.5, ап.21. На 20.12.2007г. Л. Г. М. продала апартамента си на Р. М. К. срещу задължение за плащане на еднократна сума в размер на 2000 лева, пожизнена месечна сума в размер на 630 лева, цялостна поддръжка на имота и при запазване правото на ползване на апартамента.

Людмила Георгиева Махалнишка поддържала добри отношения със съседите си. Ключ от дома ѝ имал св. О. Пред него и пред св. А. М. е споделяла, че иска да бъде кремирана след смъртта ѝ.

Приживе Л. Г. М. се разпоредила със свои движими вещи в полза на съседите, които се грижили за нея – подарила холна гарнитура на св. О., дала кафемашина „Делонги“ на св. А и т.н. Пред жената, която почиствала дома ѝ,

Л. Г. М. споделила, че е продала апартамента си заедно с вещите в него.

Л. Г. М. починала на 24.12.2021г. До 40-я ден след това св. О. ходил и палил свещ в апартамента на М. и се грижел за котката й. Междувременно - на 25.12.2021г. П. А. О. подписал декларация за кремиране на М., като посочил, че е найн братовчед. Въз основа на тази декларация и след издадено Разрешение за кремация № 186/25.12.2021г. Л. Г. М. била кремирана.

Според приложеното по делото удостоверение за наследници лицата Р. Х. Я. и Й. П. М. са наследници на Л. Г. М.

Въз основа на сигнал от Й. П. М. е образувано досъдебно производство № 867/2022г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр. пр. № 6692/2022г. по описа на С. . С Постановление на С. от 16.02.2023г. (изведено в деловодството на С. на 23.02.2023г.) държавният обвинител е изразил окончателното си становище за развитие на процеса в досъдебната фаза. Счел е, че са налице основанията на чл.243, ал.1, т.1, вр. чл. 24, ал.1, т.1 от НПК, поради което е прекратил наказателното производство с мотивите, че липсват доказателства за осъществен състав на престъпление по чл.194 и сл. от НК, както и за несъставомерност от обективна страна по чл.314 от НК, а също и за малозначителност на престъплението по чл.314 от НК.

Този прокурорски акт е бил връчен на Р. Х. Я. на 24.02.2023г. и няма данни да е обжалван от нея.

На 07.08.2023г. адв. С. (пълномощник на наследника Й. П. М.) е получил препис от Постановлението на С. от 16.02.2023г.

На 14.08.2023г. Й. П. М. чрез адв. С. подава жалба в СРС срещу това Постановление на С.. Жалбата е препратена на С. с разпореждане от 15.08.2023г. на Председателя на СРС – НО за свързване с преписката, след което жалбата, заедно с цялото досъдебно производство, са постъпили в СРС на 21.08.2023г. и на 22.08.2023г. е образувано настоящото НЧД № 11493/2023г. по описа на СРС, НО, 10 състав.

Видно от материалите по делото и от съдържанието на обжалваното Постановление на С., макар с Постановление на С. от 23.05.2022г. (изведено в деловодството на С. на 26.05.2022г.) да е било образувано досъдебно производство за разследване на престъпление по чл.194 от НК, разследването е било водено, както за престъпление по чл.194 от НК, така и за престъпление

по чл.314 от НК. Поради това и настоящият съдебен акт следва да бъде разделен на две части – относно наличието на доказателства за престъпление по чл.194 и сл. от НК и досежно извършено престъпление по чл.314 от НК.

По отношение на разследването на престъпление по чл.194, ал.1 от НК

⋮

Жалбоподателят Й. П. М. е наследник на Л. Г. М. Това означава, че той е правно легитимиран да обжалва акт на С., с който се прекратява наказателно производство за разследване кражба на движими вещи, отнети именно от владението на наследниците на М., един от които е жалбоподателят. Прокурорският акт е получен от адвокат на Й. П. М. на 07.08.2023г. и е обжалван с жалба, подадена пред СРС на 14.08.2023г. Това означава, че жалбата е подадена в законоустановения 7-дневен срок по чл.243, ал.4 от НПК. С нея се атакува прокурорски акт, подлежащ на съдебен контрол. Поради изложеното СРС приема, че жалбата, с която е сезиран настоящият съдебен състав, касателно разследването на престъпление по чл.194 и сл. от НК е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

Правилно прокурорът е интерпретирал събраните на досъдебна фаза доказателства относно движимото и недвижимо имущество на Л. Г. М. От показанията на свидетелите О., А, К(съседи на Л. Г. М.) и свидетелката Х. (лице, което се е грижило за Л. Г. М. приживе) се установява каква е била волята на М. относно нейните вещи, както и касателно апартамента й. Доколкото тези свидетели са имали контакт с наследодателката на Й. М., знаели са за нейните заболявания, пред тях М. е споделяла за отношенията с роднините й, както и защото разказът им звучи непредубедено, достоверно и взаимно се подкрепят, съдът кредитира тези свидетелски показания. Въз основа на показанията на първите двама се установява, че Л. М. е подарила холната си гарнитура на св. О, а кафемашина „Делонги“ – на св. А. От показанията на св. Х. се установява, че волята на Л. Г. М. е била след смъртта й вещите от апартамента да останат в него при предаване владението на имота на Р. К. Доколкото вещите не са описани – не може да се установи за кои точно вещи се е отнасяло твърдението, което М. е направила пред жената, която е чистила имота й. Поради това законосъобразно и обосновано прокурорът е приел, че не може да се установи кои конкретно вещи са били подарени от Л. Г. М. приживе и с кои вещи и в чия полза тя се е разпоредила

да бъдат получени след смъртта ѝ. Предвид смъртта на Л. Г. М. правилно прокурорът е заключил, че не може да се установят конкретно вещите на лицето. Доколкото няма очевидци на изнасяне на вещи от апартамента ѝ, а същевременно са налице свидетелски показания за подаряване на недвижимости на съседите на М., не може да се направи извод, че е налице отнемане, още по-малко пък може да се индивидуализират тези вещи. С оглед обтегнатите с години отношения между Л. Г. М. и нейните роднини (заради съдебни дела за имоти) правилно прокурорът е приел, че звучи логично разказът на коментираните по-горе свидетели за разпореждане с имуществото на М. в полза на нейни съседни и приятели.

Водим от гореизложеното настоящият съдебен състав счита, че изводът на прокурора за липса на доказателства за осъществяване на престъпление по чл.194 и сл. от НК е правилен, законосъобразен и обоснован. Поради това в тази част следва да се потвърди обжалваното Постановление на С..

По отношение на разследването на престъпление по чл.314 от НК :

Производството по чл.243, ал.5 от НПК има за предмет проверката на обосноваността и законосъобразността на Постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство. Лицата, процесуално легитимирани да обжалват това Постановление, съгласно разпоредбата на чл.243, ал.4 от НПК, са обвиняемият, пострадалият или неговите наследници, както и ощетеното юридическо лице, на които се изпраща и препис от постановения прокурорски акт. В конкретния случай жалбоподателят Й. П. М. (макар да е наследник на Л. Г. М. и да е получил препис от Постановлението на С. чрез адвоката си на 07.08.2023г.) не е от кръга на лицата, които имат право да обжалват прокурорския акт, с който се слага край на разследването за престъпление по чл.314 от НК, тъй като няма качеството на пострадал от престъплението по чл.314 от НК.

За да е налице фигурата на пострадал трябва лицето да е претърпяло преки и непосредствени вреди от престъплението. В конкретния случай става въпрос за престъпление по чл.314 от НК. При документните престъпления, каквито са тези по чл.314 от НК, изначално липсва фигурата на пострадал. Това следва, както от систематичното място на тези престъпления в глава IX от НК, така и от непосредствения обект на посегателство. Документните

престъпления са насочени против реда и правната сигурност на документирането, т.е. засягат обществените отношения, свързани с документооборота и при тях не може да има пострадали физически лица или оцетени юридически лица. Предмет на документните престъпления са конкретни и изрични писмени изявления на определени лица, които имат пряко или косвено правно значение. Документът съдържа факти или обстоятелства, или пък твърдения за съществуването или несъществуването на такива факти или обстоятелства, които пораждат, изменят, погасяват или установяват права, задължения или правоотношения. Именно защото с документните престъпления не се засягат пряко обществените отношения, ограничаващи правото на собственост на гражданите, то следва, че при този род престъпления изобщо не е възможно да съществува фигурата на пострадал (лице, претърпяло преки и непосредствени вреди от престъпното деяние). С оглед правната същност на документните престъпления не може да се приеме, че жалбоподателят е претърпял съставомерни вреди от престъплението по чл.314 от НК или от което и да е друго документно престъпление, поради което той няма качеството на пострадал (по смисъла на чл.243, ал.4, вр. чл.74, ал.1 от НПК) от престъплението по чл.314 от НК. В този смисъл е и трайно установената съдебна практика.

Водим от горното настоящият съдебен състав счита, че доколкото Й. П. М. няма качеството на пострадало лице от документното престъпление по чл.314 от НК, няма и процесуално право да обжалва Постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство, в хода на което е била разследвана евентуално извършена престъпна дейтелност по чл.314 от НК. В тази част жалбата на Й. П. М. е процесуално недопустима и като такава следва да бъде оставена без разглеждане, без да бъде обсъждана по същество.

Доколкото при документните престъпления няма пострадал, когато те се водят срещу неизвестен извършител - няма и обвиняем, а това означава, че реално се стига до неприложимост на нормата на чл.243, ал.5 от НПК. Тогава единствената възможност за контрол на Постановлението на С. за прекратяване на наказателното производство (досежно разследването на престъпление по чл.314 от НК) остава редът по чл.243, ал.10 от НПК (от погорестоящ прокурор), още повече като се има предвид, че държавният обвинител има ръководно – решаваща роля на досъдебното производство и именно той следва да квалифицира деянията, респ. да преценява дали е или не

е налице престъпление по чл.314 от НК, както и каквото и да е друго престъпление от българския НК. Доколкото за разследваното престъпление по чл.314 от НК съдебният контрол е процесуално недопустим, следва да се упражни контролът по чл.243, ал.10 от НПК от по-горестоящия прокурор, който може да дава и указания по квалификацията на деянието, респ. да разшири обхвата на обвинението. Поради това като остави без разглеждане жалбата на Й. П. М. срещу Постановлението на С., с което е прекратено разследването за престъпление по чл.314 от НК, СРС следва да изпрати делото на СГП за преценка по чл.243, ал.10 от НПК.

Така мотивиран и на основание чл.243 от НПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА Постановление на С. от 16.02.2023г. (изведено в деловодството на С. на 23.02.2023г.), с което е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 867/2022г. по описа на 06 РУ-СДВР; пр. пр. № 6692/2022г. по описа на С., водено за престъпление по чл.194, ал.1 от НК.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Й. П. М. срещу Постановление на С. от 16.02.2023г. (изведено в деловодството на С. на 23.02.2023г.), с което е прекратено наказателното производство по досъдебно производство № 867/2022г. по описа на 06 РУ-СДВР; пр. пр. № 6692/2022г. по описа на С., в хода на което е било разследвано престъпление по чл.314 от НК.

ИЗПРАЩА ДЕЛОТО на Софийска Градска прокуратура за преценка по реда на чл.243, ал.10 от НПК.

Определението може да се обжалва и/или протестира пред СГС в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____